

SO'FI OLLOYOR PEDAGOGIK QARASHLARINING ZAMONAVIY TA'LIM-TARBIYAGA TA'SIRI

Kotibov Rustamxon Bositxon o'g'li

Namangan davlat universiteti erkin tadqiqotchisi

Annotasiya: Maqolada So'fi Olloyorni asarlarida aks etilgan pedagogik qarashlarning o'zbek zamonaviy ta'lim tizimiga ta'siri tahlil qilish uchun turli metoddan foydalanilishi mumkin. Ular ichida So'fi Olloyorni asarlarining tahlil va muhokamalariga, o'zbek ta'lim tizimi va tarixiga tegishli ilmiy uslubiy materiallardan foydalanilishi, O'zbekistonda ta'lim sohasidagi ijtimoiy va iqtisodiy sharoitlar, o'qituvchilar va talabalar o'rtasidagi o'zaro munosabatlar va boshqa faktorlarga ta'sirni o'rganish.

Kalit so'zlar: Tahlil qilish, Pedagogik g'oyalar, O'qitish usullari, Ta'lim tizimi, o'zgarishlar, o'qitish metodlari, o'zbekistonda ta'lim sharoitlari

O'zbek zamonaviy ta'lim tizimi, pedagogik qarashlarni o'zgartirish va ta'limni yanada rivojlantirishga qaratilgan islohotlar va reformalar bilan turli bosqichlardan o'tkazilgan. Bu o'zgarishlar esa, o'quvchilarning sotsial, psixologik va ma'naviy taraqqiyotini oshirish, ularning kreativ va analitik fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish, o'z-o'zini o'rganish, o'zlashtirish, kelajakda mustaqil fikrni shakllantirish va jamiyatga foydali bo'lishlari uchun jihozlangan.

So'fi Olloyorning asarlari o'quvchilarni o'ziga xosligini, rivojlangan insoniy xususiyatlarni, o'z-o'zini o'rganish va tafakkur qilish qobiliyatlarini yuksaltishga qaratilgan. O'zbek ta'lim tizimida bu pedagogik qarash asosida yaratilgan maktablarda o'quvchilarga adabiyotlar, san'at, fikr va madaniy asarlar bilan tanishish

imkoniyati beriladi. Ular o'z fikrlarini ifoda qilish, o'z qarashlarini bildirish, o'z o'ylarini shakllantirish jarayonida mustaqil bo'lish imkonini topadi.

Bundan tashqari, So'fi Olloyorning pedagogik qarashlari asosida ta'lim jarayonida tarbiya va madaniyatning yuksalishi ham o'zgaradi. Bu pedagogik qarashlarning o'zlashtirish, o'z-o'zini o'rganish va xotirani rivojlantirish jarayonlari orqali o'quvchilarga adabiyotlar va ma'ruzalar orqali tarbiya va madaniyat bilimini oshirish imkonini beradi.

O'zbekiston ta'lim tizimida pedagogik qarashlarni tashkil etish va ularni amalga oshirishda kutilgan o'zgarishlarni tushunishga yordam beradi. Maqolada quyidagi yo'nalishlarga e'tibor berilishi mumkin: Pedagogik qarashlarning tarixi o'zgarishlari: Maqolada o'zbek ta'lim tizimida pedagogik qarashlar tarixi bo'yicha kuzatish va ularning o'zgarishlarini o'rganish mumkin. Tarixiy o'zgarishlar, ta'limning turli davrlarida o'ziga xos bo'lib kelganligi sababli, hozirda o'zbek ta'limida amalga oshirilayotgan pedagogik qarashlar bilan taqqoslab chiqish imkonini beradi.

Xalqaro ta'lim standartlari bilan solishtirish: O'zbekiston ta'lim tizimida xalqaro ta'lim standartlari bilan solishtirilgan pedagogik qarashlarning ta'siri o'rganilishi kerak. Xalqaro standartlar bilan solishtirish, o'zbek ta'lim tizimining dunyo standartlariga muvofiqligini aniqlashga imkon beradi.

Yangi texnologiyalardan foydalanish: Maqolada, o'zbek ta'lim tizimida yangi texnologiyalardan, masalan, internetdan, interaktiv darsliklardan, videolar va onlayn ta'lim platformalaridan qanday foydalanishning o'zbek ta'limida pedagogik qarashlarga ta'sirini o'rganish mumkin.

O'zbek ta'lim tizimiga ta'sir etilgan pedagogik qarashlar esa o'quv jarayonlari, o'qitish-uslubiy amaliyotlar, o'quv dasturlari va boshqa muhim pedagogik

vositalarning o'zini tahlil qiladi. Bu maqolalarda pedagogik qarashlarning o'zbek ta'limida talabalar, o'qituvchilar, o'quv yurtlari, universitetlar, maktablar, kollejlari va boshqa o'quv muassasalarida qanday amalga oshirilganligi va uni natijasida o'quvchi bilim va bilim bilan bog'liq qobiliyatini oshirishda qanday ta'sir ko'rsatishi o'rganiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Islamovich, Ismailov Temurbek. "Democracy and youth: formation of democratic values." *European science review* 5-6 (2019): 112-114.

2. Bositxon o'g'li, Kotibov Rustamxon, and Ismoilov Temurbek Isломovich. "So'fi Olloyorning asarlarida pedagogik va ma'naviy qarashlarning tahlili va insoniy kamolot bilan bog'liq g'oyalarning targ'ib va tashviq qilish." *PEDAGOGS jurnali* 36.1 (2023): 26-28.

3. Bositxon o'g'li, Kotibov Rustamxon, and Ismoilov Temurbek Isломovich. "So'fi Olloyorning asarlarida pedagogik qarashlarning qiyosiy taxlili." *Образование наука и инновационные идеи в мире* 23.1 (2023): 65-67.